

Bilješke iz bogoslovske literature.

Historička bilješka.

Engleska k Rimu. U Engleskoj se kao nigdje drugdje začelo štovati, dapače i preporučivati katoličku nauku i djela. Tako na pr. imamo tamo duhovnih vježba, koje su po katoličku popularizovane. U pet se je anglikanskih biskupija osnovao odbor svećenika i uplivnih svjetovnjaka, kojima je zadaća širiti takove vježbe. Dapače pastori preporučuju metodu sv. Ignacija, jer da je ona odavna najspasenosnije djelovala na duše. Isto tako vidimo u Engleskoj i uvađanje devetnicâ u čast Sv. Duha, sa posebnim nakanama za vidljivo jedinstvo Crkve, za pobožnost k presv. Otajstvu oltara, za dostignuće istine, za obraćenje Engleske i t. d. Ide se još dalje. Dandanas se nekoji anglikanci približuju sve to više kat. nauci o sv. Misi. Nedavno je neki anglikanac, kako donosi „Revue Pratique d' Apologétique“ (No. 194), ovako pisao: „Žrtva Božjega Jaganjca, koju mi činimo, koju mi prikazujemo i koju opetujemo u Euharistiji za se i za čitavu crkvu“. Nekoji anglikanci ne govore više Misu samo u privatnim kapelama nego i u javnim hramovima i pred mnogobrojnim prisutnicima. Tako na dan Uzašašća bile su otčitane 3 mise, i to prva rano u jutru u 5 sati za radnike. To su jednakni prizori kao i u kat. Crkvi.

Što se pak tiče dogmatskog odnošaja anglikanaca napram Rimu, možemo reći, da se i tuj približuju katoličkoj Crkvi. Počimaju i oni vjerovati u čistilište, a dosljedno i u molitve za mrtve. Isto se tako opaža poraba pričešćivanja na tašte, uzimanje sv. poputbine, liturgično molenje pri pokopu. Nijesu li ovo sve znakovi primicanja k Rimu, k vrelu života i istine?

A. L. Gančević, O. M.

Biblijska bilješka.

Kamo vodi pentateuhalni kriticizam? Bibličko povjerenstvo god. 1907. sa svojom odlukom o auktoru Pentateuha nije definiralo, da je Mojsije auktorom tih djela, da li je naprosto usivrdilo, da protivno nije dokazano. Isto povjerenstvo nije isključilo mogućnost, da se nije Mojsije posluživao kakovim dokumentima, ili pak da nema umetnutih dijelova u Pentateuhu poslije Mojsijeve dobi. Ali tim se ne zadovoljuje t. zv. „viši kriticizam“. „Viša kritika“ ide naprijed: ona kuša na podlozi